

Gezegemizi kurtarın, geleceğimizi kurtarın

Genel Yorum No. 26

Çocuklar için İkinci Danışma Araç Seti

15 Kasım 2022 - 15 Şubat 2023

İçindekiler

Çocuk Danışma Ekibinden Hoş Geldiniz	3
Giriş	4
Şu ana kadar neler oldu?	4
Sıradaki ne?	5
Çocuklar ikinci tur danışma toplantılarına nasıl dahil olabilir?	5
İstişarelerden elde edilen bulgulara ne olacak?	6
Bir atölyeye ev sahipliği yapın	7
Çalıştaydan önce	8
Eko-kaygı üzerine bir not	8
Çalıştay sırasında	9
Çalıştaydan sonra	9
İstişare Faaliyetleri	111
Etkinlik 1	12
Etkinlik 2	13
Etkinlik 3	14
İletişim	16
Ek	17
ŞABLON A: Bilgi Formu ve Onay Formu	17
ŞABLON B: Kayıt Şablonları	19
ŞABLON C: Etkinlik 3: Kartpostal	19

Çocuk Danışma Ekibinden hoş geldiniz

Dünya çapındaki tüm çocuklara mesajımız:

Merhaba, Hola, Olá, Mālo, Muraho, Allu, tungjatjeta, xin chao, Moni Moni onse, Namaskar, Lozi

[Çocuk Danışma Ekibinin](#) üyeleriyiz . 13 farklı ülkeden geliyoruz ve 11 ile 17 yaşları arasındayız. İklim değişikliğine özel olarak odaklanarak, dünyanın her yerindeki ülkeler için çocuk hakları ve çevre hakkında önemli kılavuzlar geliştirirken, çocuklardan haber almalarını sağlamak için Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi ile birlikte çalışıyoruz. Bu kılavuz, Genel Yorum No. 26 olarak bilinir.

Tarihsel olarak, dünyanın çeşitli yerlerinden gelen çocuklar, güç ve karar alma alanlarından dışlandı. Birçok an sesimiz duyulmadı ve yankılanmadı. Ama bu değişiyor. Çocuklar, bizim neslimizin büyük zorluklarıyla yüzleşmek için büyüyorlar. Çevre kriziyle fazla zamanımızın olmadığını ve ŞİMDİ harekete geçmemiz gerektiğini biliyoruz!

Bu nedenle, Çocuk Danışma Ekibi olarak sizi, seslerimizin - her zaman sahip olduğumuz ama yetişkinlerin duymak istemediği sesimizin - olduğu bir süreç olan 26 No'lu Genel Yorum için görüşlerinizi ve fikirlerinizi paylaşmaya davet ediyoruz. Hepiniz önemlisiniz. 26 No'lu Genel Yorum bizim için, yani tüm çocuklar içindir.

Gezegensemizi, geleceğimizi kurtarmak için hala bir şans var. Daha sağlıklı bir yaşam için iklim değişikliğiyle mücadele ediyoruz ve bu mücadelenin zafere ulaşması sizlerin yardımları olmadan mümkün olmayacak. Herkesi iklim değişikliğini ele alan ve çevrenizi koruyan eylemler hakkındaki görüş ve düşüncelerinizi anketimize veya bir çalışmaya katılarak ifade etmeye davet ediyoruz. Bugün ve gelecekte haklarımızı korumak için bize katılın.

Teşekkür ederiz!

Aniva, Angella, Bach, Elisabeth, Esmeralda, Francisco, George, Kartik, Madhvi, Maya-Natuk, Olt, Sagarika ve Tânia

Sosyal medyadaki ekip güncellemelerimizi takip edin:

Twitter: @GC26_CAT

Instagram: @GC26_CAT

Facebook: GC26_CAT

Yetişkinlere bir mesaj: Desteğiniz çok önemlidir!

Çocukların Genel Yorum No. 26 istişarelerine katılımını desteklemeye gösterdiğiniz ilgi ve çocukların çevre haklarını koruma ve geliştirme taahhüdünüz için teşekkür ederiz. Desteklediğiniz çocuklardan haber bekliyoruz!

Giriş

Çevre krizi bir çocuk hakları krizidir. Çocuklar evlerini terk etmek zorunda kalıyor, okullarını kaçıyor ve hayatlarını kaybediyorlar. Hükümetlerden eylem talep ederek konuşuyorlar. Yürüyüşler ve protestolardan çevrimiçi eyleme geçiyor, ağaç dikeyor, sanatı kullanıyor ve daha fazlası.

Birleşmiş Milletler çocukların çağrılarına kulak veriyor.

Çocuk Hakları Komitesi, çevresel zarardan etkilenen çocukların haklarını korumak için ülkeler için yönergeler hazırlıyor. Bu kılavuz, 26 No'lu Genel Yorum olarak bilinir. Çocuk haklarını ihlal ettiklerinde hükümetleri sorumlu tutacak ve çevresel eylemi güçlendirecektir.

Dünya çapındaki çocuklar, iklim değişikliği, çevre eğitimi ve daha fazlası gibi farklı konulardaki atölye çalışmaları, çevrimiçi anketler ve kendi bölgelerindeki insanlarla yapılan tartışmalar aracılığıyla Genel Yorum No. 26'yı şekillendirmeye yardımcı olmaya davet ediliyor.

Çocukların görüşleri, 26 No'lu Genel Yorum'u oluşturmak için önemlidir. Kendilerini etkileyen konularda kararlarda söz sahibi olma hakları vardır, çevresel zararın ve iklim değişikliğinin çocukları nasıl etkilediğine dair benzersiz içgörüler sunarlar ve pek çok yaratıcı fikirleri ve çözümleri vardır. !

Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin (UNCRC) 1. Maddesi¹, 18 yaşın altındaki herhangi bir kişinin çocuk olduğunu açıklar. Daha büyük çocukların kendilerini genellikle bu şekilde tanımladıklarını bildiğimiz için çalışmalarımızda 'genç insanlar' da kullanıyoruz. . Yani, 18 yaşının altındaysanız, Komite sizden haber almak istiyor!

Genel Yorum No. 26 hakkında daha fazla bilgiyi şu adreste bulabilirsiniz :
childrightsenvironment.org

Şu ana kadar neler oldu?

2022

- **Şubat:** Çocuk Danışma Ekibi, dünyanın her yerinden 11-17 yaş arası 13 çocuktan oluşturuldu. Komitenin dünya çapındaki diğer çocuklardan haber alabilmesi için istişarelerin tasarlanmasına yardımcı oluyorlar.
- **Mart:** Çocukların hakları, çevre ve iklim değişikliği konusundaki deneyimlerini ve zorluklarını paylaşmaları için çevrimiçi bir anketin başlatılması da dahil olmak üzere istişarelerin ilk turu başladı.
- **Mart - Haziran:** Ankete 103 ülkeden 7.416 çocuk katıldı.

¹Haklarınızla ilgili her şeyi UNCRC'nin çocuk dostu versiyonunda şu adreste bulabilirsiniz:
www.unicef.org/sop/convention-rights-child-child-friendly-version

- **Ağustos** : Anketten elde edilen bulgular, 26 No'lu Genel Yorum'un ilk taslağını oluşturmalarına yardımcı olmak için Komite ile paylaşıldı . Childrightsenvironment.org/reports adresindeki anketten elde edilen bulgulara bir göz atın
- **Eylül - Ekim**: 26 No'lu Genel Yorum'un ilk taslağı tamamlandı. Burada çocuklara uygun bir özet görün: bit.ly/childfriendlydraft

Sıradaki ne?

2023

- **15 Kasım 2022 - 15 Şubat**: İkinci istişare turu gerçekleştirilecek. Komite dünyanın dört bir yanındaki çocuklardan haber almak istiyor. Bu araç setinde daha fazlasını öğrenin!
- **Nisan**: İstişarelerden elde edilen bulgular, 26 No'lu nihai Genel Yorumu oluşturmalarına yardımcı olmak için Komite ile paylaşılacaktır.
- **Haziran**: Nihai Genel Yorum No. 26 ve çocuk dostu versiyonu, çocukların çevre haklarına ilişkin görüşlerini yansıtan Küresel Şart'ın yanı sıra piyasaya sürülecek.
- **Haziran - ötesi**: Çocuklar, gençler ve müttelikleri, 26 No'lu Genel Yorumu, hükümetlerin çocukların çevre haklarına saygı duymasını ve korumasını sağlamak için bir araç olarak kullanıyor!

Çocuklar ve gençler ikinci tur istişarelere nasıl dahil olabilir?

İstişareler 15 Kasım 2022'den 15 Şubat 2023'e kadar gerçekleştirilecektir. Çocuklar ve gençlerin dahil olması için aşağıda açıklanan iki yol vardır.

1 Çevrimiçi bir anket doldurun

Bu anket, Komite tarafından sağlanan soruları ve 26 No'lu nihai Genel Yorumu bilgilendirmek için çocuklara ek kanıt sunma fırsatı içerir.

Anket için lütfen şu adrese gidin :

https://childrightsenvironment.org/wp-content/uploads/2023/01/ikinci-danisma-cocuk-ve-gencler-icin-anket_.docx

2 Bir atölyeye ev sahipliği yapın veya katılın

Bu araç seti, çocuklar için bir atölyeye nasıl ev sahipliği yapılacağına dair bilgi ve ipuçları verir. Çevrimiçi ankette aynı soruları içerir, ancak etkinlik olarak sunulur.

Bu araç seti, childrightsenvironment.org/children-and-young-people adresinde bulabileceğiniz diğer dillerde mevcuttur.

Komite, iklim hareketini İngilizce bilmeyenler için daha erişilebilir kılmak için çalışan, gençlerin liderliğindeki uluslararası bir kuruluş olan Climate Cardinals ile birlikte çalışmaktan mutluluk duyuyor. İklim bilgilerini 100'den fazla dile çeviren 6.000'den fazla gönüllüleri var - bazıları bu araç setini tercüme etmemizi destekledi. Araç setinin mevcut olmayan bir dilde olmasını istiyorsanız lütfen bizimle team@childrightsenvironment.org adresinden iletişime geçin.

18 yaşından büyükseniz, görüşlerinizi nasıl paylaşabileceğinizi görmek için lütfen buraya bakın: childrightsenvironment.org/global-community

İstişarelerden elde edilen bulgulara ne olacak?

1 Genel Yorum No. 26

Bulgular, Komite'nin 26 No'lu Genel Yorum'un ilk taslağını gözden geçirmesine, nihai versiyonun çocukların görüşlerini, deneyimlerini ve fikirlerini mümkün olan en iyi şekilde yansıtmasını sağlamaya yardımcı olacaktır.

2 Küresel Şart

Bulgular aynı zamanda, haklarına saygı duyan güvenli, sağlıklı ve sürdürülebilir bir dünya vizyonları konusunda dünyanın dört bir yanındaki çocukların ilham verici bir mesajı olan Küresel Bildirge'yi oluşturmak için kullanılacaktır. Bu, çocukların kendi sözlerinden ve çizimlerinden oluşacak ve bunun çocuklar için neden bu kadar önemli olduğuna dair farkındalığı artırmak için 26 No'lu Genel Yorum ile birlikte yayınlanacak.

Bir atölyeye ev sahipliği yapın

Genel Yorum No. 26 istişareleri küresel bir çabadır ve isteyen her bir çocuk veya gencin katılabilmesi önemlidir.

Çocuklar kendilerini birçok şekilde ifade eder ve farklı ihtiyaçlara, materyallere ve desteğe erişime sahiptir. Bu araç seti, çocukları kendileri için en iyi şekilde çalışacak şekilde katılmaya desteklemek için tasarlanmıştır.

Katılımcı çocukların her zaman güvende ve iyi durumda olmaları önemlidir. Çocuk Hakları Komitesi, çocukların seslerini duyurma haklarına ilişkin 12 No'lu Genel Yorumunda (2009) çocukların katılımına ilişkin dokuz temel gerekliliği açıklamıştır:

1. Şeffaf ve bilgilendirici
2. Gönüllü
3. Saygılı
4. İlgili
5. Çocuk Dostu
6. Dahil
7. Yetişkinlere yönelik eğitimlerle desteklenir
8. Güvenli ve riske duyarlı
9. Sorumlu

Size yol göstermesine yardımcı olmak için Çocuk Danışma Ekibi, atölyenize ev sahipliği yapmak için bazı önemli ipuçları sunuyor:

- "Çocuklara mümkün olduğunca fazla alan ve sorumluluk verin. Yetişkinler atölyeye liderlik etmeli ama geride kalmalıdır. Alan çocuklar için olsun ve akışına bırakın. Çocuklara konuşmaları ve sohbet etmeleri için yer ve zaman verin." **Maya-Natuk, 17 yaşında, Grönland**
- "Bu etkinliklerin çok fazla malzemeye ihtiyacı yok, bu nedenle etkinlikleri her yaş, cinsiyet ve geçmiş için kapsayıcı olacak şekilde uyarlayabilirsiniz. Araç setini yazdırdıysanız, etkinlikler için kullanarak kağıdı geri dönüştürebilirsiniz." **Olt, yaş 15, Kosova**
- "Çocukların ve gençlerin alternatif bakış açılarını anlamaya açık olun. Empati kurun!" **Sagarika, yaş 16, BAE**
- "Çocuklar hoş karşılanmalı. Kibar, net, nazik olun ve basit bir dil kullanın." **Aniva, yaş 16, Samoa**
- "Atölyeler, herkesin odaklanmasına ve konsantre kalmasına yardımcı olduğu için etkinlikler (el işleri yapmak, geri dönüşüm), oyunlar ve çizimlerle mümkün olduğunca yaratıcı olmalıdır. Eğlenceli hale getir!" **Madhvi, 11 yaşında, ABD**
- "Çocukların 26 No'lu Genel Yorum'un kendileri hakkında olduğunu bilmeleri önemlidir. Onlar ana karakterlerdir. Görüşlerine saygı duyulacağını bilmeleri gerekiyor." **Elisabeth, 15 yaşında, Ruanda**

Ayrıca, aşağıdaki adımlarla birlikte kullanmak isteyebileceğiniz faydalı materyalleri, kaynakları ve çocuk koruma kılavuzlarını da bir araya getirdik; bunları İngilizce olarak [burada bulabilirsiniz](#)

atölyeden önce

- **En az iki kolaylaştırıcınız olduğundan emin olun - bunlar çalışmayı yönetmeye ve yönlendirmeye yardımcı olacak çocuklar, gençler veya yetişkinlerdir .** Bu, kaç çocuğun katıldığına bağlı olacaktır, ancak faaliyetlere liderlik edecek en az bir kişiye ve not alıp ortaya çıkabilecek sorunlara yanıt verecek birine ihtiyacınız olacaktır. Bir atölyeye ev sahipliği yapan bir çocuk veya gençseniz, atölye öncesinde, sırasında ve sonrasında desteği için okulunuzdaki veya çevrenizdeki güvendiğiniz bir yetişkinle iletişime geçin.
- **Tüm çocukların katılmayı kabul ettiğinden emin olun.** (bkz. ŞABLON A: Bilgi Formu ve Onay Formu). Oturumunuzu ses kaydı yapmayı veya katılan çocukların fotoğraflarını çekmeyi planlıyorsanız, kendi ek onay süreciniz gerekir.
- **Atölye çalışması sırasında tüm çocukların güvende olduğundan emin olun .** **Güvenilen bir yetişkinin,** çocukların kendilerini iyi veya güvende hissetmedikleri durumlarda konuşabilecekleri kilit kişi **(Çocuk Koruyucu) olduğundan emin olun.** Bu kişiyi katılan herkese tanıtırın.
- **Uygun bir zaman ve yer seçin.** Bu, atölyeniz için sessiz, rahatsız edilmeyen ve güvenli bir alan olmalı ve aynı zamanda çocuklar için de uygun olmalıdır. Etkinlikleri tamamlamak için yeterli zaman ayırdığınızdan emin olun. Etkinlikleri birden fazla kısa atölyede kolaylaştırabilirsiniz - bu, çevrimiçi ortamda iyi sonuç verir.
- **Atölyenizin kapsayıcı olduğundan emin olun.** Çalıştığınız süresi, yeri, dili, seyahat maliyeti gibi çocukları (özellikle daha marjinal gruplardan) atölyenize katılmaktan etkileyebilecek/etkileyemeyecek farklı faktörleri göz önünde bulundurun. Herkesin katılabilmesi için değişiklikler yapın.
- **Yaratıcılığını kullan!** Etkinlikleri, farklı ihtiyaç ve yeteneklere sahip çocuklar için çalışacak şekilde uyarlayabilirsiniz.

Eko-kaygı üzerine bir not

Pek çok çocuk (ve yetişkin) iklim değişikliği, çevresel zarar ve gezegenin geleceği konusunda endişeli veya gergin hissediyor. Bu araç setindeki sorular ve etkinlikler, çocukların kendilerini güçlendirilmiş, desteklenmiş ve çevreye karşı umutlu hissetmelerine yardımcı olmak için tasarlanmıştır. Çocukların atölye çalışmalarına katılırken kendilerini mutlu, güvende ve iyi hissetmelerini sağlamak için dikkate alınması gereken bazı noktalar şunlardır:

- Çocukların duygularını dinleyin ve destekleyin
- Çevresel zarar ve iklim değişikliği gerçekleri konusunda dürüst olun ve paylaştığınız bilgilerin doğru olduğundan ve güvenilir kaynaklardan geldiğinden emin olun.
- Çocukları endişelerini veya endişelerini güvendikleri bir yetişkinle paylaşmaya teşvik edin ve gerekirse profesyonel yardıma erişmelerini destekleyin.

- Çevresel çözümlerin ve iklim eyleminin olumlu, ilham verici örneklerini paylaşın
- Çocukları harekete geçmeleri veya etkilemeleri ve aynı şeyi yapmak isteyen diğer çocuklarla bağlantı kurmaları için destekleyin.

“ *Pregúntale a Francisco: ¿Qué es el cambio climático* ' adlı kitabımda 'eko-umut' kavramını paylaşıyorum. Eko-umudu, savaşlar, biyoçeşitliliğin kaybı ve iklim değişikliği gibi toplum olarak içinden geçmekte olduğumuz ve yaşamı tehdit eden krizler karşısında yaşamı savunmak ve gezegene sahip çıkmak için eylemlerle dolu bir umut olarak tanımladım. ” Francisco, yaş 13, Kolombiya

atölye sırasında

- **Sahne ayarlamak.** Faaliyetlere başlamadan önce, çocuklara Genel Yorum No. 26'yı ve Komite'nin çocukları neden görüşlerini, deneyimlerini ve fikirlerini paylaşmaya davet ettiğini anlatarak başlamak önemlidir. [Childrightsenvironment.org/comic](https://childrightsenvironment.org/comic) adresinde bulunan çocuk dostu çizgi romanımızdan alınan bu araç setindeki giriş metnini kullanabilirsiniz !Ayrıca Genel Yorum No. 26 taslağının çocuklara uygun bir özetini de paylaşabilirsiniz: bit.ly/childfriendlydraft
- **Çocukların güvende olduğundan ve desteklendiğinden emin olun.** Çocuklara, atölye çalışması sırasında kendilerini güvende hissetmezlerse veya herhangi bir konuda endişelenirlerse, çocuk güvenliğinden sorumlu güvenilir bir yetişkinle konuşabileceklerini hatırlatın.
- **Çocuklara katılımlarının isteğe bağlı olduğunu hatırlatın.** Çocuklar istemezlerse etkinliklere katılmak zorunda değildirler ve istedikleri zaman etkinliklerden çekilebilirler. Bu aynı zamanda atölye çalışması sırasında herhangi bir kişisel bilgi paylaşmak zorunda olmadıkları anlamına gelir.
- **Molalar ve enerji vericiler için zaman ayırın.** Bu bir oyun olabilir veya sadece temiz hava, hafif hareket veya içecekler almak için zaman olabilir.
- **Kayıt şablonlarını kullanın.** Bu araç setinin sonunda, çocukların görüşlerini ve fikirlerini olabildiğince eksiksiz ve doğru bir şekilde yakalamanıza yardımcı olacak bir şablon bulunmaktadır. Söyledikleri bir şeyi anlayıp anlamadığınızdan emin değilseniz, çocuklardan cevaplarını tekrar etmelerini isteyin.
- **Sonraki adımları açıklayın .** Atölyeyi bitirirken, bundan sonra ne olacağını açıklayın (bu araç setindeki 'Sonraki Adımlar'a bakın) ve muhteşem katılımları için çocuklara teşekkür edin!

atölyeden sonra

1 Atölye bulgularını (metin ve çizim) İngilizce olarak şu adrese yükleyin:

<https://l4cqle9g5g.typeform.com/childrentoolkit>.

Bu bilgiler terre des hommes ve Çocuk Çevre Hakları Girişimi (CERI) tarafından yönetilir ve yalnızca Genel Yorum No. 26'nın amaçları doğrultusunda veri güvenli platformlarda toplanır. **Lütfen katılan çocukların fotoğraflarını veya görüntülerini yüklemeyin.**

Sesli transkripsiyon kullandıysanız, dosyayı silmeyi unutmayın.

2 Genel Yorumun geliştirilmesiyle ilgili güncellemeler için bültenimize kaydolun.

Bu, süreçle ilgili güncellemeler almak ve katılan çocuklara geri bildirim sağlamak için gerçekten önemlidir. childrightsenvironment.org/subscription

3 Haberi yayın. 26 No'lu Genel Yorum'da çocukların katılımına desteğinizi sosyal medyada paylaşın. Başkalarını katılmaya teşvik etmek için sizi atölyelerinizle ilgili hikayeleri veya haberleri paylaşmaya ve sosyal medya kanallarımızı etiketlemeye davet ediyoruz. *Lütfen fotoğraf göndermeye izin verdiğinizden emin olun.*

Hashtag: #ChildRightsEnvironment

Instagram: @GC26_CAT / @tdh_de / @unitednationshumanrights

Facebook: GC26_CAT / tdh.de / unitednationshumanrights

Twitter: @GC26_CAT @CERI_Coalition / @tdh_de / @UNChildRights1

LinkedIn: terre-des-hommes-deutschland

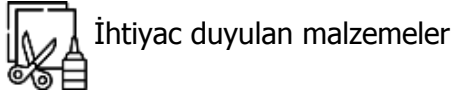
Bizi izlemeye devam edin! Çocuklar, Save Our Future, Save Our Planet Dijital Sanat Galerisi'nin bir parçası olma fırsatı için atölye çalışmalarından veya kendi başlarına sanat eserlerini paylaşmaya davet edilecekler! Galeri, dünya çapındaki çocukların haklarına saygı duyan güvenli, sağlıklı ve sürdürülebilir bir dünya için önerdikleri çözümleri vurgulayan seçilmiş sanat eserlerine yer verecek. Katılmak isteyen çocuklar, başvuru çağrısı açıldığında bilgilendirilmek üzere haber bültenimize kaydolmaya davet edilir.

İstişare / Danışma Faaliyetleri

Başlayalım! Her biri Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi tarafından sağlanan bir dizi soruyu yanıtlamak için tasarlanmış üç etkinlik açıklanmıştır. Çocuklar tüm aktiviteleri yapabilir veya bir veya iki tane seçebilir. İstemiyorlarsa tüm soruları cevaplamak zorunda değiller.

Bu araç setinin sonunda, çocukların atölyede paylaştığı görüş ve fikirleri kaydetmek için şablonlar bulacaksınız.

Anahtar

1. Etkinlik

Çevresel hasar ve iklim değişikliği, dünyanın her yerindeki çocukları çok farklı şekillerde etkiliyor. Hükümetler, ülkelerin çevreyi korumak ve iklim değişikliğini yavaşlatmak ("**hafifletme**" olarak da bilinir) için ellerinden gelenin en iyisini yaparken aynı zamanda iklim değişikliğinin mevcut ve gelecekteki etkilerine **uyum sağlama sorumluluğuna sahiptir.**

Komite şunları bilmek istiyor:

- Çevreyi korumak, iklim değişikliğini yavaşlatmak ve ülkenizin iklim değişikliğinin mevcut ve gelecekteki etkilerine uyum sağlmasına yardımcı olmak için hükümetinizin yaptıkları (ya da yapmadıkları) hakkında ne düşünüyorsunuz?
- Hükümetler ve işletmeler, planlarının ve kararlarının çocukların sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı üzerindeki etkisini değerlendirirken ne tür şeyler düşünmeli?
- Hükümetler veya işletmeler sorumluluklarına saygı göstermediğinde, ne yapmaları gerektiğini düşünüyorsunuz?

60 dakika

Büyük kağıtlar, kartonlar ve renkli kalemler/kurşun kalemler.

Küçük gruplar halinde, çocukları topluluklarının veya ülkelerinin bir haritasını oluşturmak için birlikte çalışmaya davet edin. Haritanın gerçekçi bir temsil olması gerekmez, bunun yerine çocuklara hükümetlerin ve işletmelerin yerel ve ulusal düzeyde çevre sorunları ve iklim değişikliği karşısında neler yaptıklarını yansıtmaları için bir fırsat olması gerekir.

Haritanın **içinde** , çocukları, çocuklar ve toplulukları tarafından deneyimlenen temel çevre ve iklim zorluklarını - kelimeler veya çizimler yoluyla - belgelemeye teşvik edin. Harita yapımınıza rehberlik etmesi için aşağıdaki soruları isteyebilirsiniz:

- Topluluğunuzda çocuklar kendilerini nerede/mutsuz ve/güvensiz hissediyor? Neden? Niye?
- Topluluğunuzdaki/ülkenizdeki/bölgenizdeki çevre ve iklim değişikliği ile ilgili çocuklar için en önemli konular nelerdir?
- Topluluğunuzdaki tüm çocukların bu çevresel sorunlardan aynı şekilde etkilendiğini düşünüyor musunuz? Kim daha çok etkilenir ve neden?

Ardından, çocukları Komite tarafından sunulan sorular üzerinde düşünmeye ve fikirlerini haritanın **dışına kaydetmeye teşvik edin.**

Haritalarını tamamladıktan sonra, çocukları diğer gruplarla fikirlerini paylaşmaya ve ortak fikirleri veya ortaya çıkan temaları tartışmaya davet edin.

Mevcut kaynaklara bağlı olarak çocuklar kum, çubuk veya tebeşir gibi doğal malzemeleri kullanabilir. Daha büyük çocuklar 3B modeller oluşturmak veya kolaj malzemeleri kullanmak isteyebilir. Çevrimiçi bir atölye düzenliyorsanız ara odaları oluşturabilir ve çocuklardan dijital beyaz tahta kullanarak birlikte çalışmalarını isteyebilirsiniz.

Etkinlik 2

Çocukların çevre ve iklim değişikliği hakkında kaliteli bilgi ve eğitime erişme hakları vardır. Çocukların ayrıca haklarını ve hakları karşılanmadığında nasıl yardım alacaklarını veya şikayette bulunacaklarını bilme hakları vardır.

Komite şunları bilmek istiyor:

- Çocuklar çevre ve iklim değişikliği hakkında bilgi bulma ve öğrenme konusunda ne gibi zorluklarla karşılaşılıyorlar?
- Çocukların aşağıdakiler hakkında bilgi bulmasının en iyi yolları nelerdir (veya olabilir):
  - onların hakları
  - çevresel zararın ve iklim değişikliğinin yaşamları ve toplulukları üzerindeki etkisi
  - Çocukların sağlıklı bir çevrede yaşama haklarını korumak için hükümetin ve işletmelerin sorumlulukları
  - haklarına saygı duyulmuyorsa nasıl yardım alabilirler
- Sizce çocuklar okulda çevre ve iklim değişikliği hakkında ne öğrenmeli ve bu nasıl öğretilmeli?

45-60 dakika

Büyük kağıtlar, kartonlar, renkli kalemler/kurşun kalemler, gazeteler, dergiler, makaslar ve yapıştırıcı veya bantlar.

Çiftler veya küçük gruplar halinde, çocukları yukarıdaki soruları yanıtlayan metin ve/veya resimler kullanarak bir poster oluşturmaya davet edin. Çocukları, posteri her soru için bir tane olmak üzere üç bölüme ayırmaya teşvik edebilirsiniz. Tamamlandığında çocukları posterlerini paylaşmaya ve paylaşılan tüm fikirlerin ana temalarını tartışmaya davet edin.

Posterler dijital platformlar kullanılarak oluşturulabilir. Çevrimiçi bir atölye düzenliyorsanız, insanların fikirlerini yakalaması için bir dijital beyaz tahta kullanmak isteyebilirsiniz. Çizmek yerine yazmayı tercih eden çocuklara blog, makale ya da şiir yazmayı önerebilirsiniz.

Etkinlik 3

Çocukların çevre ve iklim krizi dahil kendilerini etkileyen konularda söz sahibi olma ve yetişkinler tarafından ciddiye alınma hakları vardır. Hükümetlerin ve işletmelerin, çocukları çevre ve/veya iklim değişikliği hakkında yeni planlar oluştururken ve kararlar alırken ve etkinin ne olduğunu gözden geçirirken dahil etme sorumluluğu vardır. Çocukların ayrıca protestolarda, çocuk insan hakları savunucuları olarak, istişarelerde, danışma gruplarında ve çocuk/genç parlamentolarında görüşlerini özgürce ifade etme hakları vardır.

Komite şunları bilmek istiyor:

- Hükümetler ve işletmeler çevreyi ve/veya iklim değişikliğini etkileyen planlar ve kararlar alırken çocuklar görüşlerini ve fikirlerini nasıl paylaşabilir (veya paylaşabilir)?
- Çocuklar, hükümetin ve işletmelerin çevreyi ve/veya iklim değişikliğini etkileyen kararlarının gözden geçirilmesi sürecine nasıl dahil edilebilir (veya edilebilirler)?
- Hükümetler, görüşlerini ifade ederken, haklarını savunurken veya harekete geçerken çocukları güvende ve iyi durumda tutmak için ne yapmalıdır?

45 dakika

Her çocuk için boyama kalemleri/yazı malzemeleri ve bir kartpostal. Araç setinde bir şablonumuz var veya çocuklar bunun gibi kendi ana hatlarını çizebilirler.

Çocukları bireysel olarak çalışmaya davet edin ve bir kartpostal oluşturacaklarını açıklayın. Metin kutusunda, çocukları yukarıdaki sorulara yanıt olarak Komite'ye mesajlarını yazmaya davet edin. Daha sonra fikirlerini kartpostalın ön yüzüne çizebilirler. Daha fazla ipucu gerekiyorsa, çocuklardan aşağıdaki sorular üzerinde düşünmelerini isteyebilirsiniz:

- Çocuklar çevre ve iklim değişikliği konusunda alınan kararlarda nasıl söz sahibi olabilir? Çocuklar için ne işe yarar?
- Dinlendiğinizi ve fikirlerinizin ciddiye alındığını size hissettiren nedir?
- Görüşlerinizi ve fikirlerinizi paylaşırken kendinizi mutlu ve güvende hissetmenize ne yardımcı olur?

Çizmek yerine yazmayı tercih eden çocuklara blog, makale ya da şiir yazmayı önerebilirsiniz. Çevrimiçi bir atölye düzenliyorsanız, katılımcıları kartpostallarını daha sonra size göndermeye davet edebilir veya mesajlarını toplantı alanının sohbet işlevinde kaydedebilirsiniz.

İletişim

Daha fazla bilgi için lütfen bakınız: childrightsenvironment.org

Bize şu adresten de yazabilirsiniz: team@childrightsenvironment.org

Ya da Uluslararası Çocuk Merkezi'ne başvurabilirsiniz: icc@icc.org.tr

ŞABLON A: Bilgi Formu ve Onay Formu

**Genel Yorum No. 26:
Çocukların İkinci Danışmanlığı
Bilgi Formu ve Onay Formu**

Genel Yorum No. 26: Çocukların İkinci Danışmanlığı

terre des hommes ve Çocuk Çevresel Hakları Girişimi (CERI), Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi ile birlikte çalışarak çocukları, 26 No'lu Genel Yorum - ilgili uluslararası yönergelerin geliştirilmesine bilgi verecek bir dizi istişareye katılmaya teşvik ediyor: çocukların çevre hakları. Bununla ilgili daha fazla bilgiyi şu adreste bulabilirsiniz: childrightsenvironment.org. Bu istişareye katılım isteğe bağlıdır, yani çocuğunuz katılmak isteyip istemediğine karar verebilir.

Danışma sürecinden kim sorumludur?

Bu küresel bir istişare olduğundan, terre des hommes ve CERI bu araç setini çocuklarla bir çalışmaya ev sahipliği yapmak isteyen çocuklar, gençler ve destekleyici yetişkinler (bireyler veya kuruluşlar) için oluşturmuşlardır. Bu araç setini ve küresel istişare metodolojisini, Genel Yorum No. 26 Çocuk Danışma Ekibi ve küresel çocuk katılımı ve koruma uzmanlarıyla birlikte, faaliyetlerin çocuk haklarına dayalı bir yaklaşımla desteklenmesini sağlamak için tasarladık.

Araç setinin kullanımı ve çalıştayların teslimi organizatörlerin sorumluluğundadır. Organizatörler çocukların korunmasından sorumludur ve bu nedenle istişarelerde her zaman çocukların güvenliğini sağlamak için tam sorumluluk almalıdır. Bu araç setinde çocukların korunmasına yönelik bir kılavuz sağlanmaktadır. Paylaşılan bilgilerin (çocukların sözleri ve çizimleri gibi) gizliliğinin sağlanmasından da organizatörler sorumludur.

Bilgiler nasıl kullanılacak?

İstişarelerde toplanan tüm bilgiler (çocukların sözleri ve çizimleri gibi) herhangi bir kişiyle ilişkilendirilmeyecek , terre des hommes ve Çocuk Çevre Hakları Girişimi (CERI) tarafından güvenli bir şekilde saklanacak ve izlenecektir. Toplanan bilgilere yalnızca ilgili kuruluşların personeli ve ortakları tarafından erişilecek ve analiz edilecektir. Toplanan bilgiler, Genel Yorum No. 26'yı ve çevresindeki iletişim ve savunuculuk faaliyetlerini bilgilendirecektir.

Rızanız

Yukarıdakileri okuduktan sonra (veya size okuttuktan sonra), kabul ediyorsanız lütfen aşağıdakileri imzalayın:

- Genel Yorum No. 26 istişare sürecinde yer almak
- terre des hommes, CERI ve ortak kuruluşların, toplanan bilgileri (sözler ve çizimler dahil) iletişim ve çocukların çevre hakları konusunda harekete geçmek için kullanabileceğini ve verileri katılan herhangi bir kişiyle ilişkilendirmeyeceğinden emin olacaktır.

Ebeveyn veya yasal vasi/bakıcı (18 yaşından küçük herkes için)

İsim: Tarih:

İmza:

Katılımcı

İsim: Tarih:

İmza:

ŞABLON B: Kayıt Şablonları

Genel Yorum No. 26: Çocukların İkinci Danışmanlığı Kayıt Sayfası

Not: Lütfen çevrimiçi formu kullanarak göndermeden önce ücretsiz çevirmen deepl.com'u kullanarak şablondaki yanıtları İngilizce, Fransızca veya İspanyolca'ya çevirin. Analiz sırasında yanıtları yorumlama veya anlama konusunda herhangi bir sorun yaşarsak, açıklığa kavuşturmak için doğrudan sizinle iletişime geçeceğiz.

Bu kayıt şablonunu atölye öncesinde ve sırasında çocuklar ve sorulara verdikleri yanıtlar hakkında bilgi almak için kullanabilirsiniz. Lütfen çocuklar hakkında herhangi bir isim veya tanımlayıcı bilgi eklemeyin.

sonra, lütfen tüm notları çevrimiçi formumuza yazın. Grup resimleri ek olarak yüklenebilir (JPG veya PNG dosyalarını kabul ediyoruz). Çocukların görüşlerinin çeşitliliğini yakalamak istiyoruz, bu nedenle lütfen paylaşılan bilgilerin çeşitliliğini temsil ettiğinizden emin olun. Lütfen mümkün olduğunca çocukların kendi sözcüklerini kullanın. Doğrudan bir alıntı kullanıyorsanız, lütfen şu şekilde devam edin: **cinsiyet, yaş**

Lütfen çevrimiçi formun, katılan her çocuğun ve ebeveyninin/yasal vasisinin onayını aldığınızı doğrulamanızı isteyeceğini unutmayın.

Bölüm 1: Katılımcıların Bilgileri

Katılan çocuk grubu hakkında genel bilgileri not etmek için bu şablonu kullanın, çocukların yanıtlarını kaydetmek için Bölüm 2'yi kullanacaksınız.

Tarih	
Konum (kasaba/şehir/bölge/ülke)	
Katılımcı çocukların tanımı (okul grubu, topluluk grubu, iklim aktivistleri vb.)	
Katılan çocuk sayısı	
Yaş (lütfen her yaşa göre çocuk sayısını belirtiniz)	
Cinsiyet dağılımı (lütfen çocuk sayısını cinsiyete göre belirtiniz)	Kız: Oğlan: Diğer: şunu söylemek istemiyorum:
Engelli / tıbbi durumu olan çocuk sayısı	
Katılımcı çocukların çevresi (kentsel, kırsal, diğer)	
Kolaylaştırıcıların isimleri, organizasyon ve iletişim bilgileri	

2. Bölüm: Çocukların görüşlerinin kaydedilmesi

1. ETKİNLİK
Çevreyi korumak, iklim değişikliğini yavaşlatmak ve ülkenizin iklim değişikliğinin mevcut ve gelecekteki etkilerine uyum sağlamasına yardımcı olmak için hükümetinizin yaptıkları (ya da yapmadıkları) hakkında ne düşünüyorsunuz?
Hükümetler ve işletmeler, planlarının ve kararlarının çocukların sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı üzerindeki etkisini değerlendirirken ne tür şeyler düşünmeli?
Hükümetler veya işletmeler sorumluluklarına saygı göstermediğinde, ne yapmaları gerektiğini düşünüyorsunuz?
ETKİNLİK 2
Çocuklar çevre ve iklim değişikliği hakkında bilgi bulma ve öğrenme konusunda ne gibi zorluklarla karşılaşılıyorlar?
Çocukların aşağıdakiler hakkında bilgi bulmasının en iyi yolları nelerdir (veya olabilir): <ul style="list-style-type: none">
• onların hakları
• çevresel zararın ve iklim değişikliğinin yaşamları ve toplulukları üzerindeki etkisi
• Çocukların sağlıklı bir çevrede yaşama haklarını korumak için hükümetin ve işletmelerin sorumlulukları
• haklarına saygı duyulmuyorsa nasıl yardım alabilirler
Sizce çocuklar okulda çevre ve iklim değişikliği hakkında ne öğrenmeli ve bu nasıl öğretilmeli?

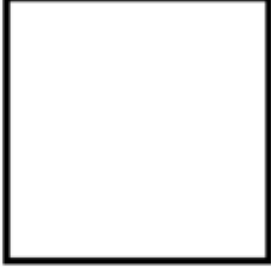
ETKİNLİK 3

Hükümetler ve işletmeler çevreyi ve/veya iklim değişikliğini etkileyen planlar ve kararlar alırken çocuklar görüşlerini ve fikirlerini nasıl paylaşabilir (veya paylaşabilir)?

Çocuklar, hükümetin ve işletmelerin çevreyi ve/veya iklim değişikliğini etkileyen kararlarının gözden geçirilmesi sürecine nasıl dahil edilebilir (veya edilebilirler)?

Hükümetler, görüşlerini ifade ederken, haklarını savunurken veya harekete geçerken çocukları güvende ve iyi durumda tutmak için ne yapmalıdır?

ŞABLON C: Etkinlik 3: Kartpostal

	
	<hr/>
	<hr/>
	<hr/>
	<hr/>